

บทคัดย่อ

168886

ชื่อภาคานิพนธ์ : ผลการเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ภายใต้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษาสมาชิกกลุ่ม เกษตรชีวภาพ อำเภอบ้านสร้าง จังหวัด ปราจีนบุรี

ชื่อผู้เขียน : นายดำรงค์ โกสโชนุสรณ์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

วัตถุประสงค์ในการศึกษาเรื่อง ผลของการเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ ภายใต้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง : กรณีศึกษา สมาชิกกลุ่มเกษตรชีวภาพ อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี มีดังนี้ 1. เพื่อศึกษาถึงผลของการเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาอุปสรรคของการเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกกลุ่มเกษตรชีวภาพ อำเภอบ้านสร้าง จังหวัด ปราจีนบุรี เป็นตัวแทนของกลุ่มในการรวบรวมข้อมูล ในพื้นที่จำนวน 28 ราย โดยใช้แบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยเน้นข้อมูลเชิงคุณภาพ การ วิเคราะห์ ใช้คำร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์มีระดับของความพอเพียง ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างมาก ตามคุณลักษณะของความพอเพียง 3 ประการ ได้แก่ มีความพอประมาณ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ประกอบด้วย จำนวนแรงงานในการ เลี้ยงและจำนวนลูกกุ้งที่ปล่อยต่อไร่มีความเหมาะสม ด้านความมีเหตุผลอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ประกอบด้วยเกษตรกรเลี้ยงกุ้งตามขั้นตอนการเลี้ยงโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในการเลี้ยงกุ้งทั้งในที่ประชุมกลุ่ม และนอกที่ประชุม ถึงแม้จะมีจำนวนผู้ที่ไม่ได้เข้าการ อบรม หลักสูตรการเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ จากมูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติ เป็นสัดส่วน เท่ากับผู้ที่ได้เข้ารับการอบรม แต่ก็สามารถศึกษาได้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเพื่อนสมาชิก และ จากการที่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) พาไปศึกษาดูงาน สำหรับด้าน การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วยเกษตรกรไม่ใช้สารเคมีในการเลี้ยงกุ้ง การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ยังมีน้อย มีเพียง ธ.ก.ส. หน่วยงานเดียวที่เข้าไปให้ การสนับสนุนเกษตรกรทุกรายในขณะที่ ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนกุ้งที่จับ

168886

ขายอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง จากผลการศึกษาดังกล่าว ส่งผลให้เกิดประสิทธิผลในการเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งผลที่ได้นี้เป็นเพียงการเลี้ยงกุ้งโดยใช้วิธีการเกษตรอินทรีย์เพียง 2 ปี สภาพดินและน้ำยังต้องการฟื้นฟู และปรับตัว ความรู้ความเข้าใจในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรยังต้องการเสริมเพิ่มเติม หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน รวมถึงเกษตรกรที่มีความรู้ความเข้าใจร่วมกันขับเคลื่อน ให้ปรากฏเป็นรูปธรรมอย่างกว้างขวางก็จะก่อให้เกิดประสิทธิผลของการเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเกษตรอินทรีย์ ที่มั่นคงและยั่งยืนสืบไป

ABSTRACT

168886

Title of Research Paper : The Result of Shrimp Culture Using Organic Farming Technique under Sufficiency Economy Philosophy: A Case Study of Bio-agriculture Group, Amphur Ban Sarng, Changwat Prajeenburi

Author : Mr.Damrong Kosiyonusorn

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The objectives of the study were (1) to examine shrimp culture using organic farming technique under sufficiency economy philosophy and (2) to find out obstacles of shrimp culture using organic farming technique under sufficiency economy philosophy.

Data were collected from 28 members from bio-agriculture group, amphur Bansarang, Prajeenburi. A structural interview questionnaire was used as a qualitative technique. Percentage and mean were used for data analyses.

The result shown that shrimp farmer who used organic technique had a high sufficient level under sufficiency economy philosophy concept, which were (1) moderately in high level—numbers of labor and appropriate larvae stocking density per rai, (2) rational in quite high level—shrimp farmer followed the step of organic cultural technique and exchanged their experiences with group meeting and outside meeting room. Although, some shrimp farmers were not attend the organic shrimp culture training course which supported by Natural Agriculture foundation, but they learned from the members and gained the experience from visited organic shrimp farm which supported by Bank of Agriculture and Cooperatives, and (3) A good self immunity was in moderate level—shrimp farmer did not use chemical for shrimp culture and there was only Bank of Agriculture and Cooperatives supporting all shrimp farmers. Therefore, costs were quite high comparing with production.

However, the result shown that there was only 2 years operating by using organic culture technique. Soil and water quality still need to be improved because it will has an effect to the efficiency of organic shrimp culture. Moreover, the understanding of the sufficiency economy philosophy needed to be informed from the responsibility office. The efficiency of organic shrimp culture technique will secure and sustainable if the cooperation from government sector, private sector, and the experienced shrimp farmer could be made to drive the implementation until it tangible and widely known.